

BELGISCHE SENAAT**SENAT DE BELGIQUE****ZITTING 1980-1981****SESSION DE 1980-1981**

14 JULI 1981

14 JUILLET 1981

Ontwerp van wet tot wijziging van sommige bepalingen van de wetten op het lager onderwijs, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 20 augustus 1957

Projet de loi modifiant certaines dispositions des lois sur l'enseignement primaire, coordonnées par l'arrêté royal du 20 août 1957

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
ONDERWIJS EN DE WETENSCHAP
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER LUTGEN**

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'ENSEIGNEMENT ET DE LA SCIENCE
PAR M. LUTGEN**

Het voorgelegde ontwerp, door de Kamer van Volksvertegenwoordigers aangenomen in december 1980, is door uw Commissie behandeld tijdens haar vergaderingen van 17 en 24 juni 1981.

Le projet en discussion, approuvé par la Chambre des Représentants en décembre 1980, a été examiné par votre Commission au cours de ses réunions des 17 et 24 juin 1981.

Het ontwerp beoogt de wettelijke bepalingen aan te passen om uitvoering te kunnen geven aan de overeenkomst die na de staking van de binnenschippers op 24 februari 1977 werd gesloten tussen enerzijds de Ministers van Nationale Opvoeding (N en F) en de Minister van Verkeerswezen en anderzijds de vertegenwoordigers van de binnenschippers.

Le projet a pour but d'adapter les dispositions légales nécessaires en vue d'exécuter un accord passé entre les Ministres de l'Education nationale (secteurs français et néerlandais) et le Ministre des Communications d'une part et des représentants des bateliers d'autre part, à la suite de la grève de ces derniers le 24 février 1977.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Seeuws, voorzitter; Bascour, Bataille, Daulne, De Bondt, Deconinck, De Rouck, Hostekint, Humblet, Mevr. Mathieu-Mohin, Mayence-Goossens, de heren Mesotten, Nauwelaerts, Mevr. Panneels-Van Baelen, de heer Piot, Mevr. Planckaert-Staessens, de heren Vandersmissen, Van Spitael, Windels en Lutgen, verslaggever.

Plaatsvervangers : Mevr. Bernaerts-Viroux, de heer Bonmariage, Mevr. Buyse, de heren de Baere, De Smeyter, Goossens, Sweert en Vandekerckhove.

R. A 11943*Zie :***Geodr. St. van de Senaat :**

560 (1980-1981) N° 1.

Ont participé aux travaux de la Commission :

Membres effectifs : MM. Seeuws, président; Bascour, Bataille, Daulne, De Bondt, Deconinck, De Rouck, Hostekint, Humblet, Mmes Mathieu-Mohin, Mayence-Goossens, MM. Mesotten, Nauwelaerts, Mme Panneels-Van Baelen, M. Piot, Mme Planckaert-Staessens, MM. Vandersmissen, Van Spitael, Windels et Lutgen rapporteur.

Membres suppléants : Mme Bernaerts-Viroux, M. Bonmariage, Mme Buyse, MM. de Baere, De Smeyter, Goossens, Sweert et Vandekerckhove.

R. A 11943*Voir :***Document du Sénat :**

560 (1980-1981) N° 1.

Met goedkeuring van de Eerste Minister werd in die overeenkomst bedongen dat met ingang van 1 september 1977 :

— het Rijk eenvormig zal bijdragen in het kostgeld van de in een internaat opgenomen schoolplichtige kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben. Het bedrag is vastgesteld op 2/3 van het kostgeld bepaald door de Ministers van Nationale Opvoeding voor de rijksinternaten die werden ingericht om de kinderen op te vangen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben;

— deze rijksbijdrage wordt toegekend voor een kind dat ofwel opgenomen is in een internaat opgericht ten einde het lager onderwijs van die kinderen te waarborgen (wet van 15 mei 1929), ofwel opgenomen is in een gewoon internaat, al dan niet toegevoegd aan een inrichting voor lager, secundair of buitengewoon onderwijs.

Dit ontwerp bedoelt een wettelijke grondslag te geven aan een overeenkomst die reeds wordt uitgevoerd.

Zoals in het verslag van de heer Liénard (Gedr. St. Kamer 440-2) te lezen staat, heeft de Inspecteur van Financiën, in een nota aan de Minister d.d. 18 oktober 1979, een gunstig advies betreffende het voorontwerp van wet verstrekt.

De Inspecteur motiveerde zijn advies als volgt :

« In feite gaat het om de regularisatie van een bestaande toestand. De staatsbijdrage wordt thans toegekend op basis van een eenvormige ministeriële beslissing genomen in april 1977. De beoogde regularisatie is het gevolg van een weigering van het Rekenhof om de uitgaven verder te viseren. In werkelijkheid zijn er dus geen bijkomende uitgaven mee gemoeid. »

In antwoord op vragen van enige leden wijst de Voorzitter erop dat de ad hoc-Commissie van de Senaat zich op 13 mei 1981 eindelijk heeft uitgesproken over de vraag welke assemblee bevoegd is om dit ontwerp te behandelen; die Commissie is tot de slotsom gekomen dat het Parlement ter zake bevoegd was.

De vertegenwoordigers van de Ministers (N en F) merken op dat de voorgelegde tekst slechts de neerslag is van datgene wat de Regering en de binnenschippers overeengekomen zijn in het kader van een veel ruimer bijzonder akkoord, vervolgens dat de maatregel van toepassing is op de drie onderwijsnetten en tenslotte, dat de kredieten die voor de toepassing noodzakelijk zijn, reeds zijn uitgetrokken op de begroting en bijgevolg geen extra uitgaven zullen meebrengen.

Algemene bespreking

De Minister (N) antwoordt op vragen van verschillende leden over het bedrag van de rijksbijdrage in het kostgeld : volgens artikel 2 is dat bedrag slechts gelijk aan twee derde van het bedrag van het kostgeld vastgesteld voor de door het Rijk ingerichte internaten.

Verschillende leden merken op dat het bedrag van het kostgeld in de internaten verschilt naargelang van het onderwijsnet.

Avec l'approbation du Premier Ministre, ledit accord prévoit qu'à partir du 1er septembre 1977 :

— l'Etat intervient uniformément dans les frais de pension des enfants en âge d'obligation scolaire, placés en internat et dont les parents n'ont pas de résidence fixe. Ce montant est fixé à 2/3 du montant de la pension fixé par les Ministres de l'Education nationale pour les internats de l'Etat organisés pour accueillir les enfants dont les parents n'ont pas de résidence fixe;

— cette intervention de l'Etat est acquise, que l'enfant soit placé dans un internat créé en vue d'assurer l'instruction primaire de ces enfants (loi du 15 mai 1929), soit dans un internat ordinaire annexé ou non à un établissement d'enseignement primaire, secondaire ou spécial.

Le projet en discussion a pour but de régulariser sur base légale un accord déjà exécuté.

Comme le signale le rapport de M. Liénard (Doc. 440, n° 2, de la Chambre des Représentants), l'Inspecteur des Finances, dans une note adressée au Ministre en date du 18 octobre 1979, a émis un avis favorable concernant l'avant-projet de loi.

L'Inspecteur motive son avis de la manière suivante :

« Il s'agit en fait de la régularisation d'une situation existante. L'intervention de l'Etat est accordée actuellement sur base d'une décision ministérielle uniforme qui date d'avril 1977. La régularisation prévue est due au fait que la Cour des comptes a refusé de continuer à viser les dépenses. Il n'y a donc pas de dépenses supplémentaires. »

En réponse aux demandes de plusieurs membres, le Président signale qu'en date du 13 mai 1981, la Commission ad hoc du Sénat s'est enfin prononcée sur la question de savoir quelle était l'assemblée compétente pour réserver un sort au projet de loi en question; la Commission ad hoc a conclu que le Parlement était compétent à ce sujet.

Les représentants des Ministres (F et N) précisent d'abord que le texte en discussion ne fait qu'explicitier ce qui a été convenu entre le Gouvernement et les bateliers dans le cadre d'un accord spécial plus vaste, ensuite que cette mesure s'applique aux trois réseaux d'enseignement et enfin que les crédits nécessaires à la mise en application se trouvent déjà inscrits au budget et ne causeront par conséquent pas de dépenses supplémentaires.

Discussion générale

Le Ministre (N) répond aux questions posées par plusieurs commissaires au sujet du montant de l'intervention de l'Etat dans les frais de pension : « aux termes de l'article 2, le montant ne s'élève qu'aux deux tiers du montant de la pension fixé pour les internats organisés par l'Etat ».

Plusieurs commissaires font remarquer que le montant des pensions dans les internats varie d'après les réseaux d'enseignement.

Enige leden onderstrepen dat een rijksbijdrage beperkt tot twee derde van het bedrag vastgesteld voor de rijksinternaten, naar hun oordeel een discriminatie inhoudt :

a) voor de ouders : het kostgeld in de vrije internaten is hoger. Het bedrag dat in die internaten wordt gevraagd ligt dicht bij de werkelijke kostprijs dan het bedrag dat door het Rijk wordt gevraagd;

b) voor de internaten : de vrije internaten beschikken niet over zoveel middelen als de Staat. Deze neemt een groot gedeelte van de werkelijke kostprijs te zijnen laste.

Om bijgevolg de vrijheid van keuze voor de ouders te waarborgen, stelt een lid voor dat die twee derde van het kostgeld worden berekend op basis van de prijs die de internaten aan de ouders vragen.

Te dien einde dient hij amendementen in op de artikelen 4 en 5 van het ontwerp.

De Ministers van Nationale Opvoeding (N en F) en de Minister-Adjunct voor Nationale Opvoeding (N) vragen aan het lid zijn amendement in te trekken en verstrekken een gemeenschappelijk antwoord.

« Het aanvaarden van dit amendement zou het akkoord met de schippers op de helling zetten.

Ten einde evenwel tegemoet te komen aan het verlangen van het geachte lid verbinden de Ministers zich om het kostgeld dat wordt gevraagd in de door het Rijk ingerichte internaten voor kinderen van ouders die geen vaste verblijfplaats hebben, met ingang van 1 september 1981 te verhogen, respectievelijk van 21 850 frank tot 24 797 frank per kind ingeschreven in een klas voor lager onderwijs en van 27 000 frank naar 30 589 frank voor het kind ingeschreven in een inrichting voor secundair onderwijs.

Dat heeft tot gevolg dat op basis van artikel 4 van het wetsontwerp, de rijksbijdrage voor de gesubsidieerde inrichtingen proportioneel toeneemt.

Tenslotte ligt het in de bedoeling van de Ministers van Nationale Opvoeding om het kostgeld in de door het Rijk ingerichte internaten voor kinderen van ouders die geen vaste verblijfplaats hebben, te harmoniseren met het kostgeld van de gewone rijksinternaten en wel uiterlijk op 1 september 1983. »

Op verzoek van enige leden geven de Ministers (N en F) nadere bijzonderheden over de bedragen vastgesteld in de rijksinternaten :

Internaten voor kinderen van ouders die geen vaste verblijfplaats hebben

Schooljaar 1980-1981

— lager onderwijs : 21 450 frank.

— secundair onderwijs : 26 500 frank.

Plusieurs commissaires soulignent qu'une intervention de l'Etat limitée aux deux tiers du montant fixé pour les internats de l'Etat constitue à leurs yeux une discrimination :

a) dans le chef des parents : la pension dans les internats libres est plus élevée : le montant demandé dans ces internats se rapproche plus du coût économique réel que celui qui est demandé par l'Etat;

b) dans le chef des internats : les internats libres ne disposent pas d'autant de moyens que ceux de l'Etat. L'Etat prend à sa charge une grande partie du coût réel.

En conséquence, afin d'assurer aux parents la liberté de choix, un commissaire propose que les deux tiers du montant de la pension soient calculés sur le prix demandé aux parents par les internats.

A cette fin, il dépose des amendements aux articles 4 et 5 du projet.

Dans une réponse commune, les Ministres de l'Education nationale (N et F) et le Ministre adjoint à l'Education nationale (N) demandent au membre de retirer son amendement et apportent une réponse commune.

« En effet, la prise en considération de cet amendement remettrait en cause l'accord conclu avec les bateliers.

Afin cependant de rencontrer les soucis du membre, nous nous engageons à augmenter, à partir du 1er septembre 1981, le minerval qui est demandé aux parents dans les internats de l'Etat pour les enfants dont les parents n'ont pas de résidence fixe. Ce minerval passera de 21 850 francs à 24 797 francs pour l'enfant inscrit dans une classe d'enseignement primaire et de 27 000 francs à 30 589 francs pour l'enfant inscrit dans un établissement de l'enseignement secondaire.

Ceci aura pour conséquence que, sur base de l'article 4 du présent projet de loi, l'intervention de l'Etat en faveur des institutions subventionnées en sera proportionnellement accrue.

Enfin, il entre dans les intentions des deux Ministres d'harmoniser au plus tard le 1er septembre 1983, le minerval des internats de l'Etat pour enfants dont les parents n'ont pas de résidence fixe avec le minerval des internats ordinaires de l'Etat. »

D'autre part, à la demande de plusieurs commissaires, les Ministres (N et F) fournissent les précisions suivantes sur les montants fixés dans les internats de l'Etat :

Internats pour les enfants dont les parents n'ont pas de « résidence fixe »

Année scolaire 1980-1981

— primaire : 21 450 francs.

— secondaire : 26 500 francs.

*Gewone internaten**Schooljaar 1980-1981*

— lager onderwijs

a) Belgen : 27 607 frank.

b) Buitenlanders van wie de ouders niet in België verblijven : 33 124 frank.

— secundair onderwijs

a) Belgen : 33 985 frank.

b) Buitenlanders van wie de ouders niet in België verblijven : 40 782 frank.

Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikel 1 wordt aangenomen met 13 stemmen, bij 2 onthoudingen.

Artikel 2 wordt aangenomen met 12 stemmen, bij 3 onthoudingen.

Artikel 3 wordt aangenomen met 12 stemmen, bij 3 onthoudingen.

Artikel 4

Een lid dient het volgende amendement in :

« Het tweede lid van artikel 71, voorgesteld door dit artikel, te vervangen als volgt :

« De Staat draagt bij in het kostgeld. De bijdrage is gelijk aan twee derde van het kostgeld dat door het internaat bedoeld in het eerste lid aan de ouders wordt gevraagd. »

Hetzelfde lid subamendeert zijn amendement om het artikel aan te vullen met de woorden « en waarvan het bedrag jaarlijks door de Koning wordt bepaald ».

Het subamendement wil een gegrond bezwaar tegen zijn amendement ondervangen, namelijk dat het de Staat zou kunnen verplichten om bij te dragen in buitensporige of althans willekeurige prijzen die door bepaalde internaten worden gevraagd.

De Minister (N) verklaart dat de Regering zich beijverd heeft om tegemoet te komen aan het amendement, zoals blijkt uit de gemeenschappelijke verklaring van de Ministers van Nationale Opvoeding, maar dat hij niet verder kan gaan.

Het gesubamendeerde amendement wordt aangenomen met 10 tegen 4 stemmen, bij 1 onthouding.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 9 stemmen, bij 4 onthoudingen.

De vertegenwoordiger van de Minister (F) zal bij zijn Minister verslag uitbrengen over de aangenomen amendementen.

De Minister (N) verklaart dat het voornoemde voorstel van de Regering, in de nieuwe toestand die is ontstaan, natuurlijk in het gelding zal worden gebracht.

*Internats ordinaires**Année scolaire 1980-1981*

— primaire

a) Belges : 27 607 francs.

b) Etrangers dont les parents ne résident pas en Belgique : 33 124 francs.

— secondaire

a) Belges : 33 985 francs.

b) Etrangers dont les parents ne résident pas en Belgique : 40 782 francs.

Discussion des articles et votes

L'article 1er est adopté par 13 voix et 2 abstentions.

L'article 2 est adopté par 12 voix et 3 abstentions.

L'article 3 est adopté par 12 voix et 3 abstentions.

Article 4

Un membre a déposé l'amendement suivant :

« Remplacer l'alinéa 2 de l'article 71 proposé par cet article, par la disposition suivante :

« L'Etat intervient dans les frais de pension. L'intervention est égale aux deux tiers des frais de pension réclamés aux parents par les internats visés à l'alinéa 1er. »

Le même membre sous-amende son amendement en vue de compléter cet article par les mots « et dont le montant est annuellement fixé par le Roi ».

Le sous-amendement vise à rencontrer une objection fondée faite à son amendement, notamment que celui-ci pourrait obliger l'Etat à intervenir dans des prix exorbitants ou du moins arbitraires demandés par certains internats.

Le Ministre (N) déclare que le Gouvernement a fait un effort pour rencontrer l'objet de l'amendement ainsi que cela apparaît dans la déclaration commune des Ministres de l'Education nationale, mais qu'il ne peut aller plus loin.

L'amendement sous-amendé est adopté par 10 voix contre 4 et 1 abstention.

L'article ainsi amendé est adopté par 9 voix et 4 abstentions.

Le représentant du Ministre (F) fera rapport à son Ministre sur les amendements apportés au projet.

Le Ministre (N) déclare que, dans la nouvelle situation qui vient d'être créée, la proposition du Gouvernement dont il est fait mention plus haut, sera évidemment remise en cause.

Artikel 5

Dit artikel wordt aangenomen met 13 stemmen, bij 2 onthoudingen.

**

Het ontwerp van wet in zijn geheel is aangenomen met 11 stemmen, bij 4 onthoudingen.

Dit verslag is goedgekeurd bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

De Verslaggever,
G. LUTGEN.

De Voorzitter,
W. SEEUWS.

Article 5

Cet article est adopté par 13 voix et 2 abstentions.

**

L'ensemble du projet a été adopté par 11 voix et 4 abstentions.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 15 membres présents.

Le Rapporteur,
G. LUTGEN.

Le Président,
W. SEEUWS.

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1980-1981**

15 JULI 1981

Ontwerp van wet tot wijziging van sommige bepalingen van de wetten op het lager onderwijs, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 20 augustus 1957

TEKST GEWIJZIGD DOOR DE COMMISSIE**ART. 4**

Artikel 71 van dezelfde wetten, zoals het aangevuld werd bij de wet van 20 februari 1970, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 71. — Het kostgeld van een schoolplichtig kind wiens ouders geen vaste verblijfplaats hebben, en toevertrouwd is aan één van de erkende internaten bedoeld in artikel 21 of aan gelijk welk ander internaat toegevoegd aan een gesubsidieerde onderwijsinrichting, georganiseerd door een provincie, een gemeente, een vereniging van gemeenten, door een andere openbare of privé-persoon, valt ten laste van zijn ouders.

De Staat draagt bij in het kostgeld. De bijdrage is gelijk aan twee derden van het kostgeld dat door het internaat bedoeld in het eerste lid aan de ouders wordt gevraagd, en waarvan het bedrag jaarlijks door de Koning wordt bepaald.

De bijdrage wordt uitgekeerd aan de inrichtende macht van het internaat dat het kind herbergt op voorlegging van een staat ingediend door de inrichtende macht en juist verklaard door de kantonale inspecteur van het toezichtsgebied waarin de door de leerling bezochte onderwijsinrichting gevestigd is.

De inrichtende macht kan, bij wijze van voorschot, op het einde van elk der eerste twee trimesters van het schooljaar, een bedrag bekomen dat gelijk is aan één derde van het bedrag van de jaarlijkse bijdrage. »

R. A 11943

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1980-1981**

15 JUILLET 1981

Projet de loi modifiant certaines dispositions des lois sur l'enseignement primaire, coordonnées par l'arrêté royal du 20 août 1957

TEXTE MODIFIÉ PAR LA COMMISSION**ART. 4**

L'article 71 des mêmes lois, tel qu'il a été complété par la loi du 20 février 1970, est remplacé par la disposition suivante :

« Article 71. — Les frais de pension de l'enfant en âge scolaire dont les parents n'ont pas de résidence fixe, confié à un des internats agréés visés à l'article 21 ou à tout autre internat annexé à un établissement d'enseignement subventionné organisé par une province, une commune, une association de communes, par une autre personne publique ou une personne privée, incombent à ses parents.

L'Etat intervient dans les frais de pension. L'intervention est égale aux deux tiers des frais de pension réclamés aux parents par les internats visés à l'alinéa 1er et dont le montant est annuellement fixé par le Roi.

L'intervention est liquidée au pouvoir organisateur de l'internat qui héberge l'enfant sur état présenté par le pouvoir organisateur et certifié exact par l'inspecteur cantonal du ressort d'inspection de l'établissement d'enseignement fréquenté par l'élève.

Le pouvoir organisateur peut obtenir, à titre d'acompte, à la fin de chacun des deux premiers trimestres scolaires, une somme égale à un tiers du montant de l'intervention annuelle. »

R. A 11943